

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 27. PAŹDZIER: ROKU 1792

Z Warszawy Dnia 27. Paździer: Dnia 20. tego Miesiąca, zszedł z tego Świata w tutejszey Stolicy Jmć Pan August Fryderyk d'Essen, Pofel Extraordynaryiny y Minister Pełnomocny Xiążęcia Jmci Elektora Saskiego, sprawowawszy chwalebnie Interessa Dworu swojego w Warszawie przez lat 28, to jest od Roku 1764. czyli od początku Panowania Najjaśniejszego Naszego Pana. Żył na tym Świecie lat 68.

Wypis z Listu z Paryża dnia 5. Październ: Nasza Gazeta Narodowa Francuska zawiera w sobie od dnia 2. Miesiąca bieżącego wiadomości naysmyślniejsze o Armjach naszych. W teyże Gazecie dzisieyszey, Minister Woienny donosi Narodowemu Ziazdowi, że cofnienie się Prusaków potwierdza się; że między nimi a Emigrantami, zgody y porozumienia się niema;

że Hafsowie znaczną ponieśli stratę; y że Generał Custine świetną Expedycyą w Spirze uskutecznił.

Generał Dumourier pisał pod d. 2. tego Miesiąca, do Ministra Woiennego donosząc, że tegoż dnia Armia Prusaków y Austryaków Skombinowana, stała jeszcze przy Autrey; ale ma nadzieję Dumourier, że on na dniu 3. spędzi ztamtąd Nieprzyjaciół.

Tenże Generał Dumourier te Propozycye, które Krolowi Pruskiemu ku Pacyfikacyi podał, ogłosił przed swoją Armją. Wyraża on tam: „ że „ z skassowania Dostoyności Królew- „ skiey przez nowy Ziazd Narodowy „ zaszłego, Narod największe ukonten- „ towanie pokazuje, y że teraz już „ niemożna przywrócić Tronu nazad. „ Trzeba teraz, albo Francycą uznawać „ za Rzeczplłą, albo przeciwko niey

„ toczyć Bitwy. Mocarstwá przeciwko
„ *Francyi* uzbroione, niemają Prawa
„ wmieszania się do wewnętrznych Kraju
„ *Francuskiego* Interesów; Narod na
„ to niepozwoli; y Król *Pruski* już
„ należycie teraz będzie przekonany,
„ że on y *Alianci* jego, nigdy niepod-
„ bią *Francyi*, y że Ludu *Francuskie-*
„ go niemogą poczytać za Buntowni-
„ ków. Właściwemi Buntownikami, są to
„ owi *Szaleńcy z Dawney Szlachty*, któ-
„ rzy dopełnili miary nieszcześcia dla
„ *Ludwika XVI.* przez to, że Broń prze-
„ ciwko Oyczyźnie swey podnieśli. „
„ Dopiero Generał *Dumourier* w tymże
„ *Memoryale* do Króla *Pruskiego* pisa-
„ nym, ostre zarzuty czyni *Domowi Au-*
„ *stryackiemu*, ubolewając, iż *Prusacy*
„ weszli w związki z *Domem* namienio-
„ nym. „ *Prusacy*, których *Francuska*
„ *Armia* do tego jeszcze momentu po-
„ czytać niechce za swych *Nieprzy-*
„ *iaciół* (dodaie *Dumourier*) kochają
„ *Królewskie Dościoieństwo*, ponieważ
„ od *Wielkiego* owego *Xiążęcia Ele-*
„ *krora*, *dobrych* zawsze mieli *Królów*
„ *Pruskich*, y ponieważ ten, który
„ teraz tam *Pannie*, wart bez wątpie-
„ nia jest *miłości* onych. *Francuzi*
„ zaś, znieśli *Królewskie Dościoieństwo*,
„ ponieważ od *Nieśmiertelney* pamię-
„ ci *godnego Henryka IV.* (ktorego
„ *iednak* *Posąg* w *Paryżu* *niedawno*
„ *obalono*) ślabych tylko mieli *Królów*,
„ którzy dali się powodować *Metres-*
„ *som*, *Spowiednikom*, *Ministrom* zu-
„ chwałym &c. *Ile* *żwawości* *Naród*
„ *Francuski* *Republikantki* *teraz*, po-
„ kazał przeciwko *Nieprzyiaciółom*
„ *swoim*, tyle *wspaniałomyślności* ten-
„ że *Naród* ma ku *swoim* *Przyiacio-*
„ *łom*. *Jeżeli* *Król* *Pruski* z *Narodem*
„ *Francuskim* *traktować* *zechce*, *tedy*
„ *znaydzie* *Potężnego* y *Wspaniało-*
„ *myślnego* *Alianta* w *Francuskiej* *Na-*
„ *cyi*. *Już* *jest* *czas*, *ażebymy* się po-
„ rozumiewali z *sobą*. *Król* *Pruski*,
„ *mocą* *Oręża*, *nie* *uży* *losu* *Ludwi-*

„ *ka XVI.* *owszem*, *im* *dłużey* *potrwa*
„ *w* *Nieprzyiacielstwie* *ku* *nam*, *tym*
„ *barzieszy* *on* *powiększy* *ieszcze* *nie-*
„ *szcześliwość* *Ludwika XVI.* *y* *Fami-*
„ *li* *iego.* „

Na ten *Memoryał*, *Xiąże Brun-*
„ *swicki* *przyśłał* *Manifest* *datowany* *w*
„ *Hans* *dnia* *28.* *Września*, *gdzie* *zacho-*
„ *dzi* *rekwizycya*: „ *ażebym* *Ludwika XVI.*
„ *z* *swą* *Familią* *na* *wolność* *wypuszczo-*
„ *no*, *Królewską* *Godność* *nazad* *przy-*
„ *wrocno* &c. „ *W* *ostatniey* *Lifto-*
„ *wney* *odezwie* *Pan* *Dumourier* *pod*
„ *dnem* *29* *Września*, *pisząc* *do* *Adi-*
„ *utanta* *Króla* *Pruskiego* *Pana* *de* *Man-*
„ *stein* *to* *oświadczył*: *że* *niepodobna*
„ *dłużey* *pociągnąć* *Armistycyum* *y* *Ne-*
„ *gocyacye*, *ikoro* *Manifest* *Xiążęcia* *ma*
„ *być* *w* *tey* *mierze* *za* *fundament* *po-*
„ *łożony*. *Już* *on* (*Dumourier*) *posłał* *ten*
„ *Manifest* *do* *Paryża*, *y* *kazał* *go* *dru-*
„ *kować*; *kommunikował* *go* *także* *y* *Woy-*
„ *sku* *swemu*; *naostatku* *ubolewa*, *że* *Ne-*
„ *gocyacya* *z* *Manifestami* *dłużey* *trwać*
„ *niemoże*.

Generał *Montesquiou* *piisał* *z* *Cham-*
„ *bery* *pod* *dnem* *28.* *Września* *dono-*
„ *sząc*, *że* *coraz* *daley* *pomyka* *się* *z*
„ *swaim* *Woytkiem*, *y* *że* *Nieprzyiaciel*
„ *uchodzący*, *wszędzie* *Magazyny* *swoie*
„ *w* *całości* *zostawiwszy*, *odbiegł* *od*
„ *nich*. *Prócz* *10.* *harmat*, *wiele* *także*
„ *Prochu* &c. *nalazł* *Generał* *nasz* *w*
„ *Chatelard* &c.

Im *ślinieysze* *z* *strony* *Mocarstw*
„ *Ziednoczonych* *dzieją* *się* *Obroty* *y* *sta-*
„ *rania* *o* *przywrócenie* *znowu* *nazad* *Lud-*
„ *wika XVI.* *na* *Tron*, *tym* *śurowfer*
„ *z* *drugiey* *strony* *wypadają* *rozrządze-*
„ *nia*, *na* *większe* *coraz* *barzieszy* *uciąże-*
„ *nie* *stanu* *niewoli* *tego* *nieszczęśliwego*
„ *Króla*. *Wielka* *Rada* *Paryska* *uchwa-*
„ *liła*, *ażebym* *Ludwik XVI.* *Mążonka* *ie-*
„ *go*, *y* *Siostra* *iego*, *byli* *od* *siebie* *roz-*
„ *łączeni*, *y* *nikomu* *przystępu* *do* *wiel-*
„ *kiey* *owey* *Baszty*, *czyli* *wieży* *w* *Tem-*
„ *ple* *niepozwołono*, *prócz* *samymże* *Kom-*
„ *missarzom*, *którym* *y* *Kłucze* *mają* *być*

oddane; *Ludwik* odtąd zaraz na tę Wieżę będzie przeprowadzony, gdzie tak iemu, iak y *Familii* iego, mają być odiete rzeczy następujące: Papier, Inkaust, Olówki, Pióra, Karty, Broń zaczepna y odporna; dalej, Kamerdyner od *Syna Ludwika* (to jest *Delfina*) będzie oddalony, y do arefztu władzony; naostatku kosztowność *Stołu* ma być określona, y okna siwym papierem będą powleczone. Gwardyom Narodowym wnieście do tej Wieży zabroniono, y 4. Kommissarzow mianowano na ogłoszenie Więźniom okrutnego tego Rozządzenia. *Ludwik XVI.* pomimo nayużliwiej oświadczonego żądania swoiego, ażeby go od *Familii* swoiey nierozdzielono, na trzecie Piątro w wielkiej owey Wieży w *Temple*, Małżonka iego na drugie Piątro, *Madame Elzbieta* na pierwsze Piątro, dwoje zaś dzieci do Pokoiow na dole, zostali na mieszkanie rozstawieni. Okna *Ludwika XVI.* mocnymi Krętami żelaznymi y okiennicami zewnątrz obwarowano, tak, że przez górną tylko okna część dochodzi światło. W Pokoju iego Małżonki, przed oknami, przeczoczyste jest płócienko, które do góry odsunąć można. Od Poniedziałku pogłoska tu jest powszechna, że Król z Więzienia swego teraz iuż niewychodzi, ani się z *Familią* swoją więcej iuż niewiduje. Na wczorayszey Sessyi *Narodo: Ziazdu*, uchwalono 500.000. *Liwwow* na sustentowanie *Ludwika XVI.* y *Familii* iego.

Głofzą tu, że *Armia Pruska*, dla tej przyczyny odmieńska miejsce Obozowania swego, ponieważ Woda z *Rzeki Suippe*, nad której brzegami ta *Armia Pruska* Obozowała, wiele wapienney ziemi zawiera w sobie, y że przeto choroby między *Żołnierzami* zageściły się.

Wczora rozgłoszono tu, iakoby *Generał Austryacki Clairfait* znaczne *Magazyny* nałze w *Hautefontaine* mię-

dzy *Chalons y St. Menechould* zabrał. Ale wiadomośc ta, potrzebuie potwierdzenia.

Od *Francuskiego* *Posła* w *Szwajcaryi* *Pana Barthelemy* doszedł teraz *Urzędowy* *Raport*, że *Seym Szwajcarski* w *Arau* ostateczną iuż przedsięwziął *Rezolucyą* na utrzymanie nayściślejszey *Neutralności* względem *Francyi*.

Od *Fortecy* nałzey *Lille* smutne dochodzą wiadomości. Wielka część *Miasta*, w perzynę iuż została odmieńska. Ale *Forteca* trzyma się, y *Kobiety* nawet wolą raczej dać się zakopać pod rozwalinami *Domów*, aniżeli się poddać.

Pan Semonville mianowany *Francuski* *Minister* przy *Porcie*, iuż puścił się w drogę z *Podarunkami* dla *W. Sułtana*.

Wypis z Listu z Londynu dnia 2. Pazdzier: *Stary Pałac* w *Winchester*, gdzie podczas *Wojny Amerykańskiej*, *Francuskich* y *Holenderkich* *Jeńców* do 11. tysięcy sadzono, urządzają teraz na mieszczzenie *Francuskich Emigrantów*. Uczyniono z pewnym *Liwrantem* *Kontrakt* za 2,000. *Funtow Szterlingow* o przystawienie na czas umówiony dostateczną liczbę *Łózek* do owego *Gmachu*. *Meldowało* się do 420. *Osób* z *Emigrantow*, życzących sobie być przyjętymi y tam umieszczonymi. *Każdey* *osobie* przyjętej do owego *Pałacu*, daią po dwa *Gwiney* na *Miesiąc* na sustentowanie siebie, y przy weyściu daią ieszcze po jednym *Funcie Szterl:* na odzienie. *Nazwisko* tego *Gmachu*, który był *Więzieniem* dawniey, albo przynajmniej służył za *Więzienie*, zraża wielu, y wstrzymuie od *meldowania* się ku przyjęciu tego *dobrodzieystwa*.

Rząd wszelkie czyni dyspozycye na zabezpieczenie zamieszkom, które mogłyby wyniknąć w *Irlandyi*.

Wypis z Listu z Sztokolmu dnia

5. *Paźdźier:* W przeszły Poniedziałek General Leytnant *Toll* odebrał rozkaz w Charakterze Posła Extraordynaryjnego wyiechania do *Polłkicy*, y w przyszłym tygodniu wyiedzie na miejsce swego przeznaczenia. Hrabia *Bank* z początku do tegoż Poselstwa upatrzo- wy, otrzyma teraz inny Stopień.

Z Bayonne w Południowej Flan- dryi d. 24. Wrześ: My oczekujemy tu na 8,500. *Zołnierzy z Bordeaux &c.* W Porcie *Hiszpańskim Ferrol*, 12. Okrętów Liniowych uzbraiają, a do *Biscaya y Katalonii*, 21,000. *Woyska Hiszpańskiego* pod Generatem *Castella*, w aktualnym marszu nayduie się. Je- żeli *Hiszpani* niezechcą się trzymać o podał od Granicy nałzey, tedy *Patry- oci* nasi w 80,000. *Zołnie:* chcą wpaść do *Hiszpanii*.

Z Moguncyi dnia 7. Paźdźier: Podług wszelkiego do prawdy podobieństwa, *Francuzi* aż do tuteyszego *Miasta* nieposuną się; bo właśnie teraz dochodzi tu wiadomość, iż *Francuzow* *Wydział*, który był przyszedł do *Rheinturkeim*, wrocili się ztamąd napo- wrot do *Worms* nazad, dla uniknienia od *Armii Austryackiej* pod *Xiążęciem Esterhazy* na przeciw zbliżającej się.

Z Strażburga dnia 8. Paźdźier: *Woienni Jeńcy* w liczbie 2,600. *Zoł- nierzy Austryackich y Mogunckich* w *Spirze* zabranych, zostali tu dnia 4. przyprowadzeni; y ztąd ich teraz daley do *Langres* prowadzą. Na dniu 6. *Kuryer* z wiadomością tu przybył, że nałz *Marszałek Polny Nervonguer*, *Wydziałem* od 4,600. *Zołnierzy Francuskich*, *Miasto Worms* ofadził, y znalazł tam 3,000. wrołw z *Zbożem*, y 1,800. *Namiotow* dla *Emigrantow*.

Z Worms d. 7. Paźdźier: *Dziś* o godzinie 2. po południu, *Francuzi* nas znowu opuścili. *Domagali* się oni *Kontrybucyi* 66,000. *Złotych Niemiec;* które w ciągu 12. godzin miały być przystawione, pod zagrożeniem rabo- wania *Miasta* y *zapalenia*. Od *Kapitu-*

ły Katedralney, żądali oni 50,000. *Zł: Niemiec;* y tak podług proporcji od innych *Kapituł Kollegiackich*. *Prozby* wszelkie y *przełożenia* były nadaremne; y gdy żadną miarą niemożna było przy- stawić nałożonych *Summ*, zaczym ciż *Francuzi*, wielu z *osob* *dystryngwowa- nych*, tudzież *dwie Zakonnice*, *Pro- boszcza Katedralnego*, y od *każdey* *Kollegiaty* po *Kanoniku* *iednym*, za- brali z sobą iak *Zakładnikow*. W *Spi- rze* zaś domagali się *Kontrybucyi* od *Subalternów* *Kanoników* *tamecznych* (*ponieważ* *Kanonicy* *sami* *wszyscy* *um- kęli*) 75,000. *Złotych*, y od *Xiążę- cia* *Biskupa Spireńskiego* *nieobecnego*, 150,000. *Złotych*. *Francuski* *Generał Custine* chce, iak się zdaie, na dłuższy czas *zabawić* w *Spirze*, *ponieważ* tam *fypać* *każe* *Szańce*, *Miasto* *obwarować*, y w *Paźportach* *przez* *niego* *podpi- fanych* *mianuie* *się* *on* *Kommandantem* *Spiry*. *Pewnego* *Kapitana* *Francuskie- go*, *ktory* *Zołnierzom* *swym* *rabować* *pozwoił*, y *Zołnierzy*, *ktory* *rabo- wali*, *Generał* *ów* *powiesić* *kazał*. *Nay- ściśleyszą* *także* *Woyskową* *Karność* y w *Mieście* *Worms* *Francuzi* *zachowa- li*, *gdzie* *żadnego* *z* *Mieszkańcow* *nie* *napałowali*.

Z Włoch d. 25. Wrześ: *Już* *też* y *Hiszpania*, *widząc* *do* *iak* *większego* *coraz* *Szaleństwa* *przychodzi* *Zbunto- wana* y *Zbalamucona* *niezচ্ছেśliwa* *Francya*, *przystąpiła* *do* *Koalicji* *Mo- carstw Europejskich*, i *zapowiedziała* *u- roczyscie* *Zbuntowanej* *Francyi* *Woynę*, *tak* *Lądem*, *iako* *y* *Morzem*. *Mowią*, *że* *Wicerey* *Nawarry*, *nominowany* *ieśt* *Generalissimus* *nad* *Armią* *Hiszpańską* *Lądową* *przeciwko* *Francuskim* *Bunto- wnikom* *dokazywać* *mającą*.

Z Wiednia d. 5. Paźdź: *Przybieł* *do* *tuteyszego* *Dworu* *Kuryer* *z* *wielką* *y* *nader* *ważną* (*oraz* *nader* *długo* *oczekiwaną*) *nowiną*, *iz* *Dwór* *Hiszpań- ski* *postanowił* *inż* *odłąpić* *Neutralności*, y *zaraz* *ma* *wydać* *Woynę* *Zbuntowanej* *Francyi*, *rozpo- czynając* *w* *tymże* *momencie* *Kroki* *Nieprzyja- cielskie* *przeciwko* *teyże* *tak* *hańbieńnie* *szalejącej* *dziś* *Francyi*.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 27. PAŹDZIER: R. 1792.

Z Warszawy dnia 27. Paździej: Dnia 22. tego Miesiąca, wyszedł następujący Uniwersał względem niedawania bez paletow żadney żywności dla Woyska Rosyjskiego na kwaterach stojącego.

KONFEDERACYA ZIEMI WARSZAWSKIEJ.

Wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, mianowicie JOO. JWW. y Urodzonym Senatorom, Dyguitarzom, Urzędnikom, y wszelkim Dobr y Wsiów w Ziemi Warszawskiej leżących, Ziemliskich, Królewskich, y Duchownych, Dziedzicom, Zastawnikom, y iakiegożkolwiek bądź tytułu Possessorom, y Ziemi Warszawskiej Obywatelom niniejszym Uniwersałem — Stofując się tak do Deklaracyi Nayiasniejszey Katarzyny Imperatorowej Rosyjskiej Kraiowi nazemu przelastney, tudzież na mocy tey od Nayiasniejszey Konfederacyi General: Koronney wydanych Uniwersałów, Obywatelów Koronnych o tey Nayiasn: Imperatorowej Rosyjskiej iaktowości zapewniających, niemniej o wyłznych od teyże Nayiasn: Monarchini do Woyska w Kray Polki, iako jedynie w zamiarze przyiaznym przywrocenia wolności, niepodległości, y zupełney spokojności wprowadzonego rozkazach; nietylko karność, skromność, bezpieczeństwo Polkiego Obywatela, ale też żywność wszelką z nieofzczędnego Skarbu tey wspaniałey Monarchini brać zalecających donoszących, naosłatek do oświadczeń JW. Michała Kochowskiego Generała en Chef Woysk Rosyjskich, różnych Orderów Kawalera, swey Konfederacyi uczynionych, o zaplacie pewney, wybranych Furażów y nadgodzie wszelkich szkód w Ziemi Warszawskiej uczynionych zapewniających. Niemniej żądań tego z dobrego porządku, to jest: iżby wszelkie Furaże dla Woyska Rosyjskiego w Konfytencyi y przechodzie za wiadomością y Paletami swey Konfederacyi dostarczane byly wynikających, y że Woysko Nayiasn: Imperatorowej Rosyjskiej, po Kwaterach konfytować mające, Zoldem własnym żyć ma y powinni donoszących — Wiadomo czyni, y oraz ostrzega — Iż przezacni Obywatele Ziemi Warszawskiej żadnych Furażów, podwód, y innych potrzeb bez Paletów wyraźnych swey Konfederacyi Kommandom Rosyjskim wydawać, ani po Kwaterach rozlokowanemu Woysku Rosyjskiemu najmnieyżzey żywności dawać niemają. Gdyż to Woysko z wylokiey woli Monarchini swey, w przyzwoity onemu Zold opatrzone jest, y z tego żyć powinno. Do czego też słosownie rzezony JW. Michał Kochowski Generał en Chef że wyda do Woyska swego rozkazy zapewnil. — A gdyby zaś pomimo takowych ukazów JW. Generała en Chef iakie gdzie Furaże, Podwody, lub inne potrzeby przez Kommandę Woyska Rosyjskiego pomimo Paletu swey Konfederacyi od Obywatela którego wymuszony trafily, że o takowych wymuszonych Furażach y poczynionych szkodach, natychmiast swey Konfederacyi dla odzyskania uszkodzonemu sprawiedliwości z wymiesaniem Kommandy y nazwiska wymuszonego donieść mają. A swoia Konfederacya za doniesieniem sobie iakieżkolwiek Obywatela krzywdy, u Naywyższej Kommandy odzyskania starać się niezaniebda. — Roku 1792. d. 22. Października.

Z Grodna d. 20. Paździej: Dnia 17. tego Miesiąca, Konfederacya Generalna W. X. Lit: celem roziożenia *proiectivè* dokładnego y regularnego na

Djmy w W. X. Litew: pretendowanego dla Woyska Przyziacielskiego Prowiantu y Furazu, delegowała z pomiędzy siebie JI. PP. Kościatkowskiego Wilkomirskiego, y Dankiewicza Grodzieńskiego, Konsyliarzów Konfederacyi Generalney W. X. Litewskiego; ktorzy wraz rozpocząwszy swe Dzieło, zarekwirują Kommissyą Skarbu Litew: o Taryffę Generalną wszystkich Dy-mow, y o doskonałego Rachmistrza. Stanęło to na Seffyi w tuteyszym Mieście dnia wyżey wyrażonego odprawioney, z podpisem: Jozef Zabielo Łowczy W. X. Litew: Marszałek Konféd: Gener: W. X. Litew: Zastępca. Tu-dzież: Ferdynand Kontrym Konf: Wol: W. X. Lit: Sekretarz.

Z Obozu Woyska Cesarzkiego w Flandryi d. 8. Paździer: Oblężenie y Bombardowanie Miasta Lille dnia 29. przeszłego Miesiąca rozpoczęte, gdy nie-mogło nakłonić Francuzów do poddania się, y pora Jesienna terazniejsza niedozwalała dalszych około dobywania tey mocney Fortecy robot; zaczym Armia nasza, która dla zastlonienia atakujących y Bombardujących, przy tym Mieście od dnia 24. przeszłego Miesiąca stała, dnia dzisieyszego rano Oboz swoy zwinęła, wyflawszy naprzod Harmaty y Moździerze ku Tour-nay. (*)

Wypis z Listu z Wiednia dnia 6. Paździer. Coraz tu barzicy wznagają ta nadzieia, że chociażby teraz nieszykowały się rzeczy, ażeby Ziednoczo-na Armia ku Paryżowi pomykać się miała, w ciągu iednak nadchodzącey Zimy, Pokoy być może nazad przywrócony. Kongres w Luxemburgu w tym Miesiącu ieszcze ma być otworzony. Xięstwo Ichmość Gubernatorstwo Generalni w Niderlandach, zaprosili imieniem Cesarza, Króla Jmci Pru-skiego, iżby powrot do swoich Kraiow na Wiedeń obrocit, atoli wątpiemy, ażeby to do skutku przyszło.

Z Brandeburskiego dnia 13. Paździer: Od przybycia zawczora Kurye-ra do Berlina, głoszą o Pokoju z Francyą, y że Armia nasza we Francyi już Retyradę swą na Verdun rozpoczęła.

Z Hettange przy Thionville dnia 3. Paźdz: Wiadomość tu doszła, że Ziednoczone Cesarzkie y Pruskie Armie, z Obozu swego cofają się na Zi-mowe Leże. Głoszą, że Xiążę Brunswicki uda się do Verdun; Clairfait do Stenay; y Xiążę de Hohenlohe do okolicy Renu przy Spirze.

Z Trewiru dnia 7. Paździer: Wczora rano Officer Cesarzki Kuryerem tedy biegąc do Wiednia, niezawodną nam zostawił wiadomość, że Armisty-cyum stanęło między Armią Ziednoczoną y Francuską. Obiedwie Armie musiały na 8. mil od siebie nawzajem oddalać się; wszelkie Nieprzyziacielskie kroki na granicach mają ustać, y wszystkie Woyska, aktualnie ieszcze będące w Marszu, daley niepostępować. Poczym Kongres w Luxemburgu zio-

---

(*) Ta Forteca Lille w Roku 1708. od sławnych Wodzow, to jest Xiążęcia Eugeni-usza y Xiążęcia Marlboruga, sto Tyśięcy Żołnierzy mających obleżona y atakowana, długo odpor dawała, mając u siebie sławnego Francuskiego Kommendanta Marszałka de Boufflers. Oblężenie zaczęło się dnia 12. Sierpnia; Miasto poddało się dnia 23. Października, Zamek zaś aż dopiero dnia 8. Grudnia Kapitulował y poddał się. Po Kapitulacyi, Xiążę Eugeniusz, Marszałka de Boufflers temi przywital słowy: *Zaszczyt jest dla mnie, że dohyl Lille; ale da-leko większa byłaby dla mnie chwala, żebym tey Fortecy tak bronit, iak ią WPan bronites. (Je suis fort glorieux d'avoir pris Lille; mais j'aimerois encore mieux l'avoir defendu comme Vous.)*

żony będzie, na który swoich także Deputowanych *Narodowy Zjazd Francuski* poszle, ci jako tacy uznawani, do Negocyacyi wchodząc będą.

Z Bruxelli dnia 11. Paźdźmier: Twierdzą tu, że między Armią Ziednoczoną y Armią Pana *Dumourier* zawarto Armistycyum, y warowano przytym, ażeby Ziednoczone Armie ustępowały z *Territorium Francuskiego*, y że na mocy tego warunku, Armia Xiążęcia *de Hohenlohe* na *Zimowe Kwatery* uda się do *Bryzgowii*; Xiążęcia *Brunświckiego*, do *Luxemburgu*; Generała *Clairfait*, do *Niderlandow*; gdy y Korpus w Obłężeniu trzymające Fortecę *Lille*, na rozkaz Xiążęcia *Brunświckiego*, odstąpiło ztamtąd, y cofnęło się. W *Luxemburgu* przysposabiają już Mieszkania dla Ministrów oczekiwanych tam na *Kongres*, który, iak głoszą, na dniu 20. bieżącego Miesiąca ma być zagaiony.

Wypis z Listu z Bruxelli dnia 11. Paźdźmier: Na dniu 7 tego Miesiąca 12,000. Żołnierzy z naszego Wojska, które stało przed Fortecą *Lille*, cofnęło się wstecz do *Tournay*. Dnia 8. reszta Armii zupełnie od *Lille* odstąpiła. Odwrot Ziednoczoney Armii będącey w *Francyi* potwierdza się, u skuteczniejszy dla niedostatku Prowiantów. y Furażów. Głoszą, że Wojska *Austryackie*, w tutejszych Prowincyach *Niderlandzkich*; *Pruskie* zaś w *Lotaryngii* zimować mają.

Wypis z Listu z Hagi pod dniem 13. Paźdźmier: Wiadomość po niektórych *Gazetach* naszych umieszczona, iakoby *Krol Pruski* z *Narodem Francuskim* osobną *Konwencyą* zawarł, mało tu nayduie wiary; ponieważ ta wiadomość przez żadne *Listy Autentyczne* nie została ieszcze potwierdzona. Rzecz pewna, wątpliwości żadney niepodlegająca, jest ta, że Armia *Skombinowana* cofa się nazad do *Verdun &c.* Do tegoż momentu właściwe, przyczyny *Retyrady* tey, zakryte są przed Publicznością. Trzeba wprawdzie wyznać, że *Skombinowane Wojska* nieobfitowały w pożywne Zapasy znaczne; ale też y z drugiey strony, niedostatek *Prowiantow* przy tychże *Wojskach* niebył tak wielki, iak po niektórych *Gazetach Publicznych* udawano. Na dniu 28. *Września*, Xiąże *Brunświcki*, iak wiadomo, groźny ow *Manifest* posłał do Generała *Dumourier*; y wkrótce potem Armia do *Retyrady* zabrała się. Xiąże musiał mieć do tego pobudki ważne, y o tych właściwie Publiczność żądałaby wiedzieć. Wszakże za kilka dni, cała tajemnica ta iasniey bez wątpienia odkryje się.

Z Paryża dnia 8. Paźdźmier: Już tedy y *Nizza* w ręku jest *Francuzow.* Generał *Anselme* w Liście do *Ministra* *Woiennego* pisanym dnia 29. *Września*, y z *Nizza* datowanym donosi, że bez odporu *Miasto Nizza* opanował; daley zabrał Fortecę *Montalban*, gdzie *Kommandant* z *Garnizonom* poddał się *Wojsku Francuskiemu*, które barzo dobrą tam znalazło *Artyleryą.* Generał nasz na swoim *Marżu* do *Nizza*, gdzie sto *harmat* zastał, barzo wiele ręczney *Broni.* *Amunicyi*, *Prowiantow* wszelakiego rodzaju zagarnął. Oznajmuie daley Generał nasz, że dnia 30. *Września* *Drzewo Wolności* w *Nizza* y w *Montalban*, a dnia 1. *Października* w *Mieście* y *Zamku Villefranche* będzie zasadzone.

Z Leydy d. 10. Paźdźmier: *Poboczne Listy* upewniają, że *Wojska Skombinowane* cofając się, ciągną na *Zimowe Kwatery* do *Lotaryngii*, to jest do zdobytych od siebie *Miast: Verdun, Etaing, Stenay, Longwy*, y do *tamecznych okolic.*

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 27. Paździer: Roku 1792.

W bliskości Miasta *Elbląga*, założona jest Fabryka Kuźni Miedzianej, gdzie do *Elbląga* handlujący, wszelkie potrzeby Robot Miedzianych dostać mogą. Upraszam Fabrykant, ieśliby kto znaczne iakie Roboty, iako to Kotły Browarńskie, Garce do Wodek, y tym podobne mieć sobie życzył; iżby raczył odezwąć się z swemi żądaniami do któregokolwiek z znaiomych tamecznych Kupców, których potym staraniem będzie gotowe Roboty przez powracające *Polskie* Statki zamawiającemu przesać. Wizelka przywieziona stara miedz, będzie w Fabryce podług gatunku iey, Funt wagi *Pruskiej* po 21. 24. (a ieśli jest barzo dobra y czyfła) po 26. groszy Monety tameczney przyjęta y zapłacona. Od każdego iednak Cętuaru od 110. Fun-
tow starej miedzi przedaiący, pozwoli sobie dla brudu, który przy niej naydować się zwykł,
4. y 5. Funtów odtrącić.

Dnia 29. 30. 31. Października &c: odprawiać się będzie Aukcyja na *Lesznie* w Kamienicy Pani Jakobsonowej pod Cyrk: 4. Nro 3. przez Michała *Grölla* Aukcyonatora Uprzyw: na rzeczy następujące, iako to: Łożko żelazne Salkie z firankami z materji *Tureckiej*, Suknie *Meksie*, Kamizelki, zegarki złote, łańcużki złote, tabakierki, branfoletki, gierlandy z kwiatów, bukiety, cyce różne, materje iedwabne w paski, gazy, tafty, pończochy, rękawiczki, Iskiewki, sprzączki srebrne, ostrogi, suwieniry, fiolka, karabelle w złoto y w srebro oprawne, wstążki, trzciny, kartun biały, pawilon zielony kitaykowy, obrączki złote, y inne różne rzeczy, od godziny 2. po południu aż do 7. z wieczora.

Na mocy Rezolucyi Sądu Kommissarskiego Dekretem Sądów *KMci Assessor: Koronnych* wyznaczonego, pod dniem 15. Mca Września R. 1792. zapadley, Dworek własnością *UUro: Sierputow/kich* być uznany przy samym Targu na *Pradze* na publiczną Licytacyą jest wystawiony, która na d. 30. Mca y R. bieżących iako na terminie z powtorney prorogacyi, tamże po południu odprawiać się będzie; ktoby sobie takowy Dworek życzył nabyć, na się na terminie pomienioney Licytacyi stawic, lub plus offerencyą przy *Piorze* teyże *Kommissji*, to jest u *Urodzonego Jozefa Grabowskiego Kommissarza*, na *Krzywym Kole* w *Kamienicy S. Benona* mieszkającejgo wczesniej zapisać.

Ponieważ Licytacya Dworku po niegdy *Szl: Mikołaiu Rybińskim* pozostałego w *Mieście Pradze* przy Targu y *Ulicy brukowanej* narożnie sytuowanego na terminie pierwszym nie została ukończoną; przeto taż Licytacya ieszcze na dniu 30. Mca terażniejszego po południu w miejscu gdzie stoi, odprawiać się będzie; lecz y przed terminem można plusofferencyą w *Aktach Miasta Prag* zapisać.

Aukcyja różnych rzeczy iako to: Zegarków Złotych, Srebrnych, Sukien *Damskich*, Futer, Instrumentów *Mozęznych*, Pościeli, Bielizny, y różnych Sprzętów *Gospodarskich* na *Ratuszu Leszniskim* odprawiać się będzie d. 29. 30. y 31. Mca Paździer: R. b. 1792. o godzinie 2. po południu.

W *Starym Mieście* przy *Nowomiejskiej Bramie* w Sklepie *P. Döringa* w *Kamienicy* Nro 164. naydują się świeżo nadeszłe *Świece prawdziwe Jarosławskie* w przednim gatunku po 4 5. y 6. sztuk na funt. — Takoz nayduie się tam *Piwo Angielskie* świeże, barzo dobre, *Butełka* po 2. Złc:

Obwieszczą się z strony Sądu *Królewskiego Pruss Zachodnich* Miasta *Schwetz* Proklamacją niniejszą (1) *Jozef Graniowski*, który przez 24. lata nie będąc w kraju, zadney przez ten czas wiadomości o sobie nie dał swoim Siostrom (2) *Emanuel Brokmann* *Sycierz* od 33. lat w kraju nie obecny, ażeby sami albo nie znaiomi tu *Sukcesorowie* ich, gdyby iacy byli, w przeciągu 9. Miesiący, naypóźniej zaś na Terminie *sub Praesidio* wyznaczonym, to jest: dnia 31. Stycznia Roku 1793. około godziny 9. ranaej na tutejszym *Ratuszu*, osobście stanęli, lub przez listowną odezwę zgłosili się dla odebrania datzey informacyi; w przypadku nie stawienia się, za niezwiązanych będą ogłoszeni, i majątek ich, *Sukcesorom*, którzy się już zgłosili, albo, gdyby się ci legitymować nie zdołali, na rzecz *Fisci* zostanie przyłączony. Dan w *Schwetz* dnia 25. Marca Roku 1792.

Dnia 27. tego Miesiąca, odprawi się Licytacya na *Konie y Woly*, za *Wolskimi Rogatkami*, w *Austeryi* *JPańa Saultza*.